

NYA RÖN
Vanor att
avnavla
sent bör
återinföras
i förloss-
ningsvår-
den. Sidan
2290

2310 Det finns inga »överaktiva urin-
blåsor« *Olof Löfgren*

2311 Fingret och månen – om apatiska
barn ... *Marco Scarpinati Rosso*

2312 Replik: Skall psykiatrer styras av
andra riktlinjer än övriga läkare?
Tomas Eriksson

2313 Livsmedelsindustrin saltar för
mycket *Mattias Aurell*

Replik: Långsiktigt program på gång
Åke Bruce

2314 Kanske blev Thomas Butler dömd
av omständigheterna *Leif Gothefors*

Hur kunde det bli så fel? Svenska hand-
kirurger stängs ute från arbete i Europa
Jan Fridén

KULTUR Nils Rosén von Rosenstein, barn-
medicinens fader och reformatorn av svensk
läkarutbildning under 1700-talet, här
avtecknad av Johan Tobias Sergel. Sidan
2317

2315 Det är inte så bråttom
med Betapred *Lars Gottberg*

Replik: Betametason en tänkbar broms-
kloss *Johan Blomgren, Staffan Svensson*

KULTUR

2317 Nils Rosén von Rosenstein 300 år
Nils-Erik Landell

2319 Citatet *Stephan Rössner*

2320 LEDIGA TJÄNSTER

2322 PLATS- OCH EFTERTEXTANNONSER

2349 MEDDELANDEN

2350 Sommarkryss

Nästa nummer, 34

kommer ut vecka 34, 23–25 augusti.

Artiklar märkta med R-sigillet har genom-
gått referentbedömning. Varje manuskript
granskas av minst en (ofta fler) av Läkartid-
ningens stab av 220 fasta och 350 extraor-
dinarie vetenskapliga experter. Gransk-
ningen av manuskript sker enligt internationella re-
kommendationer (www.icmje.org).

Medicinska utrensningar i Stalins anda

Ar 1997 myntade den engelske pediatri-
kern Roy Meadow en ny diagnos –
Münchhausen by proxy. Det handlar om
föräldrar som fabricerar symtom hos sitt barn,
ofta genom en utstuderad misshandel. De som
tvivlade på att detta kunde förekomma överty-
gades av Meadows kollega David Southall, vars
videoinspelningar visade föräldrar som avsikt-
ligt försöker kväva sina spädbarn. Filmerna
väckte en våldsam debatt genom att övergrip-
pen hade dokumenterats på sjukhus genom
hemlig videoövervakning. Oetiskt, ansåg delar
av allmänheten och pressen.

Meadows och Southalls rön ledde till en
rad rättsfall där föräldrar blev dömda
för misshandel eller mord, men också
till att de själva fick inflytelserika fiender bland
grupper som ansåg sig utpekade som barna-
mördare. Meadows och Southalls lite arroganta
framtoning vid rättegångarna bidrog till detta.

I ett uppmärksammat fall där juristen Sally
Clark blev dömd och sedermera frikänd från att

ha tagit livet av sina två spädbarn framträdde
Meadow som expertvittne. Hans bedömning av
sannolikheten för att syskonen hade dött na-
turligt var korrekt i sak men polemiskt tillspet-
sad och statistiskt fel. Sally Clark blev frikänd,
men Meadow och Southall blev avsatta från
sina tjänster. De hade visat dåligt omdöme och
undergrävt allmänhetens förtroende för läkar-
kåren, ansåg motsvarigheten till Socialstyrel-
sen – General Medical Council (GMC).

I en nyutkommen bok om barnmisshandel,
utgiven av barnläkarföreningen, står Mea-
dows och Southalls namn inte att finna
trots att rekommendationerna bygger på deras
forskning. Läkareorganisationer ägnar sig åt sta-
linistiskt inspirerade utrensningar av opi-
nionsmässigt misshagliga medlemmar, skriver
BMJ. Man varnar för att läkare inte kommer att
vittna i barnmisshandelsmål.

Högsta domstolen har nyligen underkänt
GMCs utslutning av Meadow.

**»Läkareorganisatio-
ner ägnar sig åt sta-
linistiskt inspirera-
de utrensningar av
opinionsmässigt
misshagliga med-
lemmar, skriver
BMJ. Man varnar för
att läkare inte kom-
mer att vittna i barn-
misshandelsmål.«**

Josef Milerad
medicinsk
chefredaktör

josef.milerad@lakartidningen.se